

který trčel ve dvířkách skřínky stojící v krámě, tuto skříňku a odcizil tam fotografický aparát v ceně 795 Kč.

V tomto za prokázané vzatém jednání obviněného shledal soud mládeže skutkovou podstatu provinění krádeže na věcech uzamčených, ježto podle jeho názoru jsou uzamčenými věcmi podle § 174 II c) tr. z. věci, k nimž cizí osoby nemají volného přístupu, takže chtějíce si je osvojiti, musí nejprve zdolati překážku, kterou majitel úmyslně položil mezi ně a věc, aby tato byla chráněna před cizími osobami, při čemž je lhostejno, jaké povahy je překážka, zda lze ji zdolati větším neb menším napětím sil, a obviněný, aby tuto překážku překonal, musil otočiti klíčem.

Je sice správné, že při skutkové podstatě krádeže uzamčené věci nezáleží na tom, zda je k jejímu odstranění potřebí většího či menšího napětí sil nebo tělesné námahy vůbec, ale nutno přihlídnouti i k tomu, že překážkou položenou mezi pachatele a věc má býti podle úmyslu majitele va zamezen neb ztížen přístup k věci osobám nepovolaným (rozh. čís. 34, 2328, 2388, 3342, 4804 Sb. n. s.).

Jestliže však majitel zavřel skříň klíčem a nechal jej v zámku skříně trčeti, nejde tu o nějakou překážku ve smyslu předchozího odstavce, neboť trčí-li v zámku klíč, není tu pro přístup k věci žádné mechanické překážky, zamezující, neb aspoň ztěžující přístup ten podle vůle vlastnickovy (srov. rozh. č. 2832 vid. sb.), a nešlo proto o věc uzamčenou ve smyslu § 174 II c) tr. z.

### Čís. 5718.

Rozhodující soud má vždy samostatně — beze zřetele na rozhodnutí obžalobného senátu — řešiti, zda byla podána zákonná obžaloba.

Byl-li obžalovací spis náhradního soukromého žalobce podán nezákonně, tato vada nemůže býti odstraněna prohlášením veřejného žalobce při hlavním přelíčení, že přejímá zastupování obžaloby.

Bylo-li soudní vyzvání podle § 42, odst. 4 tr. ř. doručeno nejprve poškozenému a potom — bez zákonného podkladu — i jeho právnímu zástupci, jest počítati osmidenní lhůtu, předepsanou v tomto ustanovení zákona, od doručení vyzvání poškozenému.

Zmatek podle § 385, čís. 2 tr. ř., vyměřil-li soud vinníkovi trest porušiv ustanovení § 32 zák. čl. XXXVI:1908.

S hlediska § 11 por. nov. nelze napadnouti usnesení, jímž byl zamítnut návrh, aby nějaká okolnost byla ze skutkové otázky dané porotcům vynechána.

Odevzdal-li obžalovaný pachateli smrticí zbraň k provedení vraždy, nejde u něho o pouhé přípravné jednání, nýbrž o účastenstvo na zločinu vraždy podle § 69, čís. 2, § 278 tr. zák.; při tom nesejde na tom, zda obžalovaný účastník věděl, za jakých okolností bude vražda provedena.

Ustanovení § 288 tr. zák. předpokládá, že ani vražda, ani její pokus nebyl spáchán.

(Rozh. ze dne 14. října 1936, Zm IV.394/36.)

Nejvyšší soud, přezkoumaj trestní věc proti I. H. a spol. pro zločin vraždy a j.: I. vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného I. H. a jeho obhájce, z důvodu zmatečnosti podle § 384, č. 11 tr. ř., zrušil rozsudek porotního soudu v části týkající se odsouzení tohoto obžalovaného, trestní řízení proti tomuto obžalovanému ve smyslu § 42, odst. 5 tr. ř. zastavil a ve smyslu 1. odst. § 158 tr. ř. nařídil, aby zatčený I. H. byl ihned propuštěn na svobodu; II. z úřední povinnosti z důvodu zmatečnosti podle § 385, č. 2 tr. ř. zrušil rozsudek soudu první stolice ve výroku o hlavním trestu obžalovaného J. M. a vyměřil mu podle § 32 zák. čl. XXXVI:1908 s použitím § 91 tr. z. trest káznice v trvání 10 (desíti) let; III. zmateční stížnost obhájce obžalovaného M. B. zčásti odmítl, zčásti zamítl.

### Z d ů v o d ů:

#### K b o d u I. v ý r o k u:

Zmateční stížnost obžalovaného I. H. a jeho obhájce byla založena na číselně uvedených důvodech zmatečnosti podle § 384, č. 1, 5, 9 tr. ř., § 29, č. 3 a 4 por. nov. a § 385, č. 1 a), b), 2, 3 tr. ř.; věcným poukazem však uplatňuje též důvod zmatečnosti podle § 384, č. 11 tr. ř. Nejvyšší soud se obíral především tímto poslednějším důvodem zmatečnosti a shledal, že byl právem uplatňován.

Proti I. H. bylo k návrhu státního zastupitelství ze dne 25. dubna 1935 usnesením vyšetřujícího soudce ze dne 27. dubna 1935 zavedeno vyšetřování pro účastenství na zločinu vraždy podle § 69, č. 1 a § 278 tr. z., spáchané tím, že tento obžalovaný během roku 1934 a 1935 navedl I. S., aby zavraždil F. A., a za tímto účelem předal mu dne 23. března 1935 vojenskou pušku s ostrými náboji. Po provedeném vyšetřování státní zastupitelství prohlášením ze dne 10. ledna 1936 upustilo ve smyslu § 254 tr. ř. z důvodů § 101, č. 3 tr. ř. od obžaloby proti I. H., načež vyšetřující soudce usnesením ze dne 16. ledna 1936 uvědomil o tom poškozenou vdovu J. A. s tím, že žádá-li, aby bylo v řízení proti I. H. pokračováno, aby převzala proti němu zastupování obžaloby a do osmi dnů od doručení tohoto vyzvání to vyšetřujícímu soudci oznámila, neboť jinak bude řízení proti němu podle 4. a 5. odstavce § 42 tr. ř. zastaveno.

Toto usnesení bylo poškozené J. A. doručeno dne 28. ledna 1936, ona však v osmidenní lhůtě žádné prohlášení v uvedeném smyslu u vyšetřujícího soudce neučinila. Teprve dne 7. března 1936 žádala poškozená J. A., aby příslušné usnesení soudu bylo doručeno jejímu právnímu zástupci, advokátu Dr. A. G., což se stalo dne 11. března 1936, načež tento dne 14. března 1936 podal jménem poškozené obžalovací spis proti I. H. pro účastenství na zločinu vraždy, spáchané na F. A. tím, že v roce 1934 a na začátku 1935 popuzoval a naváděl účastníky komunistické schůze, mezi nimi I. S. a J. M., aby F. A. zabili.

Obžalovaný I. H. sice v námitkách proti obžalovacímu spisu žádal, aby obžalovací spis byl zamítnut jako opožděný a trestní řízení proti němu

aby bylo zastaveno. Žalobní senát však usnesením ze dne 6. dubna 1936 dal tohoto obžalovaného v obžalobu podle obžalovacího spisu náhradní soukromé žalobkyně, aniž se v odůvodnění tohoto usnesení uvedenou námitkou obíral.

Stejný návrh na zamítnutí obžalovacího spisu a na zastavení trestního řízení učinil obhájce tohoto obžalovaného při hlavním přelíčení u prvního soudu, avšak tento soud jeho návrh rovněž zamítl s odůvodněním, že obžalovací spis už nabyl právní moci. Tento postup soudu první stolice napadá zmatečná stížnost tohoto obžalovaného a jeho obhájce s poukazem na důvody zmatečnosti podle § 384, č. 1 a 9 tr. ř. Ve skutečnosti nejde tu o tyto důvody zmatečnosti, nýbrž o důvod zmatečnosti podle § 384, č. 11 tr. ř., neboť jde tu o řešení, zda základní rozsudek ohledně obžalovaného I. H. byla zákonná obžaloba, neboť otázka, zda poškozená byla oprávněna podat obžalobu tak, jak ji podala, spadá pod ustanovení § 384, č. 11 tr. ř.

Soud první stolice neprávem uznal, že nepatří do oboru jeho působnosti tuto otázku řešiti, když ji už řešil žalobní senát. Soud první stolice přehlédl, že usnesením žalobního senátu má býti pouze řešeno, zda se má trestní řízení zastaviti, či zda je tu základ pro nařízení hlavního přelíčení, že však rozhodující soud má samostatně řešiti tytéž otázky, kterými se měl předběžně obírat žalobní senát. Zejména má rozhodující soud vždy řešiti otázku, zda je tu zákonná žaloba, a toto řešení může býti napadeno v oprávněm prostředku proti rozsudku z důvodů zmatečnosti podle § 384, č. 11 tr. ř.

Výtka, že rozsudek proti obžalovanému I. H. byl vynesena bez zákonné obžaloby, je oprávněna. Jakmile státní zastupitelství upustilo od obžaloby během trestního řízení, nastal případ § 42, odst. 3 až 6 tr. ř. a usnesení vyšetřujícího soudce ze dne 16. ledna 1936 odpovídalo zákonu. I když poškozená už před tím ustanovila advokáta Dr. G. svým právním zástupcem a u soudu žádala, aby soudní rozhodnutí byla jemu doručována, doručení onoho usnesení, jež se stalo dne 28. ledna 1936 k rukám poškozené, nebylo neplatné, neboť ustanovení 1. odst. § 79 tr. ř. dovoluje doručiti soudní rozhodnutí (krom předvolání) buď straně nebo jejímu právnímu zástupci. Proto osmidenní lhůta podle 4. odst. § 42 tr. ř. měla se počítati ode dne 28. ledna 1936. Druhé doručení onoho usnesení k rukám právního zástupce poškozené neodpovídalo zákonu a nemohlo pro poškozenou založiti novou lhůtu k uplatňování práv náhradní soukromé žalobkyně.

Poněvadž tedy osmidenní lhůta, počítaná ode dne 28. ledna 1936, uplynula, aniž poškozená převzala zastupování obžaloby, mělo býti trestní řízení zastaveno. Po uplynutí této lhůty poškozená už neměla práva převzít zastoupení obžaloby a podat obžalovací spis. Proto obžalovací spis, podaný poškozenou dne 14. března 1936, nebyl zákonnou obžalobou a měl býti zamítnut. Byl-li však tento obžalovací spis nezákonně podán, takže nemohl býti předmětem trestního řízení, nemohla býti tato podstatná vada sanována tím, že veřejný žalobce za hlavního přelíčení prohlásil, že přebírá zastoupení obžaloby. Tímto prohlášením

nemohl se nezákonný úkon státí zákonným. Při tom se krom toho podotýká, že uvedené prohlášení veřejného žalobce nebylo podáním jeho samostatného obžalovacího spisu, který i jinak nemohl býti samostatně podán bez šetření předpisů trestního řádu o podání obžalovacího spisu.

Rozsudek porotního soudu, pokud se týče obžalovaného I. H., byl tedy vynesěn bez zákonné obžaloby a je v této části dotčen zmatkem podle § 384, č. 11 tr. ř. Proto bylo vyhověno zmateční stížnosti obžalovaného I. H. a jeho obhájce, z tohoto důvodu zmatečnosti napadený rozsudek byl v části týkající se tohoto obžalovaného zrušen ve výroku o vině, trestu, útratách trestního řízení a nárocích soukromoprávních na základě 1. odst. § 34 por. nov. a 1. odst. § 404 tr. ř. a poněvadž není zapotřebí dalšího řízení, bylo toto zastaveno.

#### K b o d u II. v ý r o k u:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný J. M. uznán vinným zločinem vraždy podle § 278 tr. z. Na základě tohoto § a s použitím § 1 zákona č. 91/1934 Sb. z. a n. byla mu jako hlavní trest uložena káznice na 17 roků. Podle rodného listu, vyhotoveného státním matričním úřadem, narodil se tento obžalovaný dne 4. května 1916. Toto datum je i v napadeném rozsudku správně uvedeno. Čin, jímž byl J. M. uznán vinným, byl podle rozsudku spáchán 26. března 1935. Je proto zřejmé, že obžalovaný v době spáchání činu sice už překročil osmnáctý, ale nedosáhl ještě dvacátého roku svého věku.

Zákon v § 32 zák. čl. XXXVI:1908 stanoví, že káznici od 10 do 15 roků má býti potrestán pachatel dopustivší se zločinu, na který zákon stanoví trest smrti aneb doživotní káznice, když v době činu sice dosáhl osmnáctého, avšak ne ještě dvacátého roku svého věku. Tím vyloučil § ten v takovém případě užití předpisů, které ukládají trest smrti aneb doživotní káznici.

Na zločin, kterým byl obžalovaný uznán vinným, stanoví zákon v § 278 tr. z. trest smrti. Měl býti proto vzhledem na uvedený věk obžalovaného tomuto uložený trest výhradně podle sazby stanovené v § 32 cit. zák. čl., stanovící dočasný trest na svobodě, a ne podle sazby stanovené v § 278 tr. z., ukládající trest smrti. V důsledku toho ovšem nepřicházelo v úvahu při výměře trestu J. M. ani ustanovení § 1 zák. ze dne 3. května 1934, č. 91 Sb. z. a n., ale ustanovení hlavy VII. všeobecné části tr. zák., pokud tato ustanovení jednají o výměře trestu (§§ 89—93 tr. z.).

Když naproti tomu byl obžalovanému J. M. trest vyměřen podle § 278 tr. z. a § 1 zák. ze dne 3. května 1934, č. 91 Sb. z. a n., a ne podle § 32 zák. čl. XXXVI:1908, zavinil prvostupňový soud zmatečnost ve smyslu § 385, č. 2 tr. ř., již stěžovatel nevytýká, již však je podle § 385, odst. 2 tr. ř. dbáti z úřední povinnosti, neboť se tak stalo v neprospěch obžalovaného. Byl proto odsouzen podle přísnější sazby, než která byla podle zákona přípustná. Byl proto podle 1. odst. § 33 por. nov. pro zmíněnou zmatečnost zrušen napadený rozsudek ve výroku o hlavním trestu obžalovaného J. M. a tento trest mu byl znovu vyměřen podle § 32 zák. čl. XXXVI:1908.

K b o d u III. v ý r o k u:

Zmateční stížnost obhájce obžalovaného M. B. namítá, že soud při kladení otázek, týkajících se obžalovaného M. B., porušil rozkazující ustanovení § 3 až 11 por. nov. Zmateční stížnost není však v právu.

Veřejný žalobce žaloval obžalovaného M. B. pro účastenství podle § 69, č. 2 tr. z. na zločinu podle § 278 tr. z., jehož se dopustil tento obžalovaný tím, že po předchozí úmluvě předal I. S-ovi vojenskou pušku s dvěma náboji, aby jí zastřelil F. A., a po provedení vraždy S-em ukryl tuto pušku v lese, tedy usnadnil I. S-ovi spáchání zločinu vraždy. V odůvodnění obžalovacího spisu bylo dále uvedeno, že obžalovaný M. B. podle původní úmluvy s I. S. měl se sám zúčastnit provedení vraždy, že však později S-ovi řekl, aby si vzal jiného společníka.

Veřejný žalobce po provedeném průvodním řízení předložil ve smyslu § 2 por. nov. osnovu otázek, v nichž tento skutkový stav uvedl. Podle § 5, odst. 2 por. nov. měl soud skutečnosti uvedené veřejným žalobcem učinit předmětem otázek. Pokud tak učinil, vyhověl zákonnému ustanovení a nezavinil tvrzený zmatek.

Jinak při hlavním přelíčení bylo přečteno trestní oznámení četnictva, podle něhož obžalovaný B. před četníky doznal, že odevzdává pušku S-ovi poradil mu, aby si našel jiného společníka, a že po vraždě ukryl pušku v lese. Též obžalovaný S. uvedl toto ve své výpovědi u hlavního líčení. Proto nesprávná je námitka zmateční stížnosti, že tyto okolnosti nevyšly při hlavním přelíčení na jevo.

Poukaz zmateční stížnosti na ustanovení § 11 por. nov. není případný, neboť s hlediska tohoto ustanovení zákona lze napadnouti pouze usnesení, jímž byl zamítnut návrh strany, aby nějaká skutková okolnost byla pojata do skutkové otázky, nikoli návrh, aby nějaká okolnost byla ze skutkové otázky vynechána. Proto neodpovídal zákonu návrh obhájce, aby ze skutkové otázky, dané porotcům podle návrhu státního zastupitelství, byly některé skutečnosti vynechány.

Obhájce obžalovaného B. dále žádal, aby soud dal porotcům jednak právní otázku na kvalifikaci činu tohoto obžalovaného (spočívajícího v tom, že předal I. S-ovi vojenskou pušku s náboji za účelem zastřelení F. A.) podle § 288 tr. z., dále skutkovou otázkou toho znění, že se obžalovaný B. dodatečně rozhodl, že sám neusmrtí F. A. a toto sdělil I. S-ovi; a konečně další právní otázku o tom, že obžalovaný B. tímto činem upustil od svého původního úmyslu. Soud ani zamítnutím tohoto návrhu neporušil rozkazující ustanovení § 3 až 11 por. nov.

Pokud zmateční stížnost tvrdí, že tyto otázky měly býti dány na místě otázek navrhovaných veřejným žalobcem, stačí poukázati na to, že podle 2. odst. § 5 por. nov. soud byl povinen především položit otázky podle obžaloby. Jde tedy pouze o řešení, zda otázky obhájcem navržené měly býti dány jako výpomocné. Ani v tomto smyslu není však zmateční stížnost v právu.

Poněvadž i podle návrhu obhájce porotcům měla býti dána skutková otázka, podle níž obžalovaný B. předal I. S-ovi vojenskou pušku s ostrými náboji, aby jí byl zastřelen F. A., a poněvadž podle obsahu

prvé skutkové otázky první skupiny ve spojitosti s obsahem první skutkové otázky třetí skupiny obžalovaný I. S. touto puškou skutečně zastřelil F. A., není tu skutkového základu pro podřazení trestného činu obžalovaného B. pod ustanovení § 288 tr. z., které předpokládá, že ani vražda ani její pokus nebyly spáchány, což v tomto případě není, neboť vražda byla spáchána. To, že obžalovaný B. odevzdal pachateli I. S-ovi smrtící zbraň ku provedení vraždy, vyčerpává skutkovou podstatu účastenství podle § 69, č. 2 tr. z. na zločinu podle § 278 tr. z. bez ohledu na to, zda obžalovaný B. věděl o tom, za jakých okolností bude vražda provedena. I když obžalovaný B. původně zamýšlel zúčastniti se intenzivněji provedení vraždy, pak ale se obmezil na poskytnutí pušky a ostrých nábojů jako nástroje k spáchání vraždy, nejde tu o přípravný čin, jak to namítá obhajoba, nýbrž o účastenství na vraždě v roli pomocníka. Pro posouzení činu obžalovaného B. jako účastníka podle § 69, č. 2 tr. z. je však nerozhodné, že prý I. S-ovi prohlásil, že se sám osobně nemíní zúčastniti provedení vraždy, když zároveň dal pachateli smrtící nástroj za účelem vykonání tohoto zločinu, který též byl vykonán. Nejde tedy o pokus vraždy ani u pachatele ani u pomocníka viny. Nebylo by tedy možno mluvit o upuštění od zločinu účastenství na vraždě podle § 69, č. 2 a § 278 tr. z. Soud zamítnutím obhájceva návrhu na položení uvedených otázek neporušil ustanovení § 11 por. nov., neboť toto zamítnutí se zakládalo na důvodu čerpaném ze zákona. Důvod zmatečnosti podle § 29, č. 4 por. nov. byl tedy obhájcem obžalovaného B. ve směru shora uvedeném neprávem uplatňován.

### Čís. 5719.

Ke skutkové podstatě § 4 zákona o ochraně cti se vyžaduje, aby se výčitka trestního stíhání nebo trestu stala v úmyslu pohaněti (*animus iniuriandi*); takového úmyslu tu není na př., sledoval-li pachatel poukazem na trestní stíhání nebo na trest zájem veřejný.

K výkladu pojmu veřejného zájmu (§ 6, odst. 3 a 4 téhož zákona).

(Rozh. ze dne 16. října 1936, Zm II 293/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost soukromého žalobce do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 27. dubna 1936, jímž byl obžalovaný zproštěn podle § 259, č. 2 tr. ř. obžaloby pro přečin podle §§ 2, 3 a 4 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n. o ochraně cti, případně pro přestupek podle § 4 zákona č. 124/1924 Sb. z. a n.

### Z d ů v o d ů:

Neodůvodněná je námitka, kterou stížnost napadá s hlediska zmatku č. 10, správně 9 a), § 281 tr. ř. právní závěr soudu, že větou pozastaveného článku: »P., který byl již odsouzen na deset dnů vězení podle